

ZÁKAZ VYHOTOVOVANIA ZÁZNAMOV ZO ZASADNUTÍ AKADEMICKÉHO SENÁTU STU PORUŠUJE PRÁVO NA INFORMÁCIE

(Bratislava, 28. októbra) Verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová sa zaoberala podnetom týkajúcim sa zákazu vyhotovovania audiovizuálneho záznamu z júlového zasadnutia Akademického senátu STU. Po nedávnom doručení stanoviska senátu prípad uzavrela. Po preskúmaní podnetu skonštatovala, že **senát zákazom vyhotovovania záznamu porušil právo na informácie**. Aktuálne sa pri odvolávaní rektora zopakovala podobná situácia.

„Keďže možnosť zachytiť priebeh verejného zasadnutia senátu predstavuje súčasť základného práva na informácie, toto bolo možné obmedziť len v súlade s pravidlami stanovenými ústavou. Zákon o vysokých školách nezveruje akademickým senátom právomoc obmedziť právo prijímať a rozširovať informácie tak, že by napríklad zakázal vyhotovovanie audiovizuálneho záznamu,“ uviedla verejná ochrankyňa práv v závere k preskúmanému prípadu z júla tohto roka.

Toto zistenie podľa nej nevyhnutne vedie k záveru, že zákaz vyhotovovať audiovizuálny záznam zo zasadnutia a ďalej ho šíriť nemá oporu v zákone a je preto protiústavný.

V ČOM KONKRÉTNE SENÁT POCHYBIL?

Vzhľadom na to, že na zasadnutí boli prítomní aj zástupcovia verejnosti, pričom ich počet bol limitovaný z dôvodu hygienických obmedzení prijatých na zamedzenie ochorenia COVID-19, nie je možné považovať zasadnutie samo o sebe za neverejné. Z formálneho hľadiska tak došlo k naplneniu požiadavky verejnosti zasadnutia senátu a nebolo možné v tejto časti podnetu konštatovať porušenie práv.

Účelom verejného zasadnutia je však zvýšenie dôvery verejnosti v činnosť inštitúcií, ich kontrola a podnecovanie participácie občanov na plnení ich úloh. V súčasnosti je vysoký záujem verejnosti o činnosť inštitúcií skôr sporadická, či výnimočná udalosť. Z pohľadu občana preto bariéry v prístupe k informáciám práve v situácii, keď sa o činnosť orgánu zaujíma, predstavujú výrazné odradenie od ďalšej aktivizácie v budúcnosti. Akási „nadštandardná otvorenosť“ inštitúcie je preto najvýznamnejšia v momente, keď je o jej činnosť najväčší záujem verejnosti.

Pre posilnenie dôvery občanov je v takýchto prípadoch vhodné, aby orgán vykonal nadprácu aj nad formálne nevyhnutné zákonné minimum. Ak zohľadníme jednak jednoduchosť a dostupnosť technologických možností prenosu zasadnutí aj do online priestoru (špecificky vo vzťahu k možnostiam Slovenskej technickej univerzity), a na druhej strane záujem verejnosti o účasť na zasadnutí, takýto krok by bol nanajvýš vhodný.

V prípade zákazu vyhotovovania a šírenia záznamu verejná ochrankyňa práv konštatovala, že postupom senátu došlo k porušeniu základného práva podávateľa na informácie práve z dôvodu, že **postup Akademického senátu STU, ktorým zakázal vyhotovovať audiovizuálny záznam zo zasadnutia a ďalej ho šíriť, nemá oporu v zákone.**

NÁVRHY OPATRENÍ NA PREDCHÁDZANIE PODOBNÝM SITUÁCIÁM

Verejná ochrankyňa práv odporučila Akademickému senátu STU, aby predchádzal podobným situáciám. Navrhla, aby sa zdržal zákazu vyhotovovať a šíriť informácie z verejných zasadnutí senátu. Taktiež odporučila zakotviť do Rokovacieho poriadku Akademického senátu STU, ustanovenie, ktoré stanoví, že nie je možné zakázať vyhotovovanie audiovizuálneho záznamu zo zasadnutí senátu a ďalej ich šíriť.